

Стисла інформація про найбільш вагомні наукові результати у 2018 році

1. **«Вікові особливості патоморфогенезу деяких органів нейроендокринної, серцево-судинної, травної та дихальної систем при цукровому діабеті»** (фінансування з державного бюджету України, фундаментальне дослідження, термін виконання – 2016-2018 роки, кафедра анатомії людини, керівник - проф. Жураківська О.Я.). Розроблено концепцію патоморфогенезу діабетичних нейроендокринопатій у постнатальному періоді онтогенезу, що послужило теоретичним підґрунтям для розробки нових патогенетично обґрунтованих методів лікування діабетичних нейроендокринопатій, залежно від віку і важкості перебігу захворювання. Розроблені математичні моделі прогнозування розвитку гастропарезу у хворих на цукровий діабет 1-го і 2-го типів, котрі слід рекомендувати для використання у щоденній медичній практиці з метою виявлення початкових проявів дисфункції шлунку. Методика лікування хворих на цукровий діабет скорочує тривалість курсу лікування хворих – з 12-15 до 7-9 днів та понижує ризик розвитку ускладнень.

2. **«Морфо-функціональна характеристика уражень центральної і периферійної нервової систем, органів чуття, викликаних хіміопрепаратами, що застосовуються для лікування онкологічних захворювань, та розробка схем нейропротекторної терапії»** (фінансування з державного бюджету України, фундаментальне дослідження, термін виконання – 2017-2019 роки, кафедра гістології, цитології та ембріології, керівник - проф. Геращенко С.Б.). В умовах експерименту розроблено схеми використання препаратів нейропротекторної дії в умовах, максимально наближених до протоколів хіміотерапевтичного лікування злоякісних пухлин, що відкриває можливості для подальших клінічних випробувань та впровадження в лікувальну практику з метою оптимізації існуючих схем коригуючої терапії для запобігання неврологічних та офтальмотоксичних ускладнень хіміотерапії.

3. **«Розробка новітньої технології утилізації полімерних побутових відходів на основі механічного рециклінгу»** (фінансування з державного бюджету України, фундаментальне дослідження, термін виконання – 2017-2019 роки, кафедра гігієни та екології, керівник - проф. Мізюк М.І.). Розроблено екологічно чисту технологію для одержання фільтрів очистки стічних вод на основі полімерних відходів, які придатні до регенерації після їх використання. Фільтри пропонується застосувати на підприємствах з очистки каналізаційних стоків для їх попереднього механічного очищення. Проведені дослідження дозволять вирішити низку санітарно-гігієнічних, екологічних, економічних та технологічних потреб у різних галузях народного господарства, а їхнє впровадження дозволить: зменшити кількість небезпечних високотоксичних полімерних відходів, зменшити техногенне навантаження на довкілля, викликане накопиченням полімерних відходів; покращити екологічні і гігієнічні умови проживання населення.

4. **«Клінічна ефективність комплексного лікування захворювань твердих тканин зубів і пародонту у населення екологічно несприятливих регіонів»** (фінансування з державного бюджету України, прикладна розробка, термін виконання – 2018-2020 роки, кафедра стоматології післядипломної освіти навчально-наукового інституту післядипломної освіти, керівник – проф. Рожко М.М.). Суть Вивчено причини високої поширеності та інтенсивності стоматологічних захворювань населення України, яке проживає на несприятливих екологічних територіях та розроблено нові ефективні методи профілактики, ранньої діагностики та лікування стоматологічних захворювань, що дає можливість зменшити кількість стоматологічних захворювань на 9-10 %. Розроблено та апробовано новий підхід до підвищення резистентності твердих тканин зубів та тканин пародонту у осіб, які проживають у місцевостях із різними видами несприятливого екологічного впливу.

5. **«Неалкогольна жирова хвороба печінки: вплив на перебіг серцево-судинних захворювань, оптимізація лікування»** (фінансування з державного бюджету України, прикладна розробка, термін виконання – 2018-2020 роки, кафедра внутрішньої медицини стоматологічного факультету імені професора М. М. Бережницького, керівник – проф. Вірстюк Н.Г.). Вивчення клінічно-патогенетичні особливості поєднаного перебігу стабільної ішемічної хвороби серця, цукрового діабету 2-го типу, артеріальної гіпертензії, серцевої недостатності з неалкогольною жирОВОЮ хворобою печінки і розроблено на цій основі диференційовані підходи до немедикаментозної й медикаментозної терапії такої поєднаної патології.

6. **«Клініко-імунологічні аспекти перебігу основних захворювань внутрішніх органів та їх корекція»**, (ініціативна НДР, прикладна розробка, кафедра внутрішньої медицини №1, клінічної імунології та алергології імені академіка Є.М.Нейка, керівник – проф. Яцишин Р.І., термін виконання – 2013-2018 роки). На підставі всебічного комплексного дослідження функціонального стану внутрішніх органів у хворих на основні коморбідні захворювання вивчено визначальні чинники та патогенетичні механізми формування обтяжливого впливу поєднаного перебігу вказаних патологій. Здійснено оцінку діагностичної значущості біомаркерів (СРБ, ФНП- α , ІЛ-1 β , ІЛ-6, ІЛ-10, NT-proBMP, TIMP-1, ендотелін-1, anti-MSV тощо) та обґрунтовано доцільність їх визначення у хворих із коморбідною патологією, що дозволяє виявити захворювання на ранньому етапі розвитку та запобігти прогресуванню патології.

7. **«Розробка нових підходів до комплексного лікування гіпотиреозу»** (ініціативна НДР, прикладна розробка, кафедра ендокринології, керівник – проф. Боцюрко В.І., термін виконання – 2013-2018 роки). Розроблено методики діагностики та лікування хворих на первинний гіпотиреоз з компонентами метаболічного синдрому та явищами дисфункції нирок. Впроваджено в практику новий спосіб діагностики інсулінорезистентності у хворих на гіпотиреоз з ожирінням і початковими порушеннями вуглеводного обміну та підвищення ефективності їх лікування шляхом поєднаного застосування левотироксину, калію йодиду та метформіну.

8. **«Клініко-рентгено-морфологічні паралелі в оптимізації діагностичної та терапевтичної тактики при запальних захворюваннях дихальних шляхів»**, (ініціативна НДР, прикладна розробка, кафедра отоларингології з курсом хірургії голови і шиї, керівник – проф. Попович В.І., термін виконання – 2013-2018 роки). Досліджено механізми формування поліпозного риносинуситу, асоційованого з непереносимістю аспірину. Розроблено та апробовано методи уточнювальної діагностики з використанням провокаційного комп'ютерного-томографічного аспіринового тесту та визначенням функціонального стану обміну арахідонової кислоти. Розроблено схему лікування аспіриносочійованого поліпозного риносинуситу із застосуванням дієтотерапії та блокаторів лейкотрієнових рецепторів, що підвищує ефективність консервативної терапії.

9. **«Вивчення особливостей психофізіологічного стану дітей, підлітків і студентів у період запровадження освітніх інновацій»** (ініціативна НДР, фундаментальне дослідження, кафедра гігієни та екології, керівник – проф. Мізюк М.І., термін виконання – 2012-2018 роки). Вивчено вплив на організм старшокласників інноваційних форм навчання (початок навчання з шести та семи років): на стан серцево-судинної і нервової систем та вегетативний гомеостаз; на рівень адаптаційно-резервних можливостей; на психофізіологічний стан організму. Встановлено особливості психофізіологічного впливу нових форм державної атестації на студентів-медиків (ліцензовані інтегровані іспити Крок 1, Крок 2 та практично-орієнтований державний іспит). Встановлено особливості психофізіологічної адаптації до запровадження інноваційних методів навчального процесу у вищій медичній освіті. Практичне значення

одержаних результатів стало підставою для розробки інформаційних матеріалів та профілактичних рекомендацій, спрямованих на поліпшення адаптації школярів.

10. **“Оптимізація комплексного лікування патології пародонта, тканин зубів у стоматологічних хворих та при супутній патології”** (ініціативна НДР, прикладна розробка, кафедра терапевтичної стоматології, керівник – проф. Герелюк В.І., термін виконання – 2014-2018 роки). Вивчено структурно-функціональний стан тканин пародонта і кісткової тканини у хворих без супутньої патології та на тлі супутніх ішемічної хвороби серця, остеопорозу, системної антибіотикотерапії, запропоновано та апробовано нові методи патогенетичного лікування генералізованого пародонтиту з використанням препаратів магнію, препаратів кальцію, пробіотиків, антисептиків рослинного походження, синглетно-кисневої терапії, їх системний і місцевий імунітет ротової порожнини. Розроблено нові схеми лікування генералізованого пародонтиту без супутньої патології та тлі системної антибіотикотерапії, супутнього остеопорозу та ішемічної хвороби серця, а також для попередження розвитку рецидивів захворювання.

11. **“Клініко-патогенетичні шляхи зниження частоти порушень репродуктивного здоров'я та перинатальних ускладнень жінок Прикарпаття»** (ініціативна НДР, прикладна розробка, кафедра акушерства та гінекології ім. І.Д.Ланового, керівник – проф. Генік Н.І., термін виконання – 2014-2018 роки). Розроблено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних заходів щодо зниження частоти акушерських та перинатальних ускладнень у жінок з плацентарною дисфункцією, у жінок з метаболічним синдромом, хронічним маловоддям та у жінок з HBV- інфекцією.

Науковий відділ.